

Seat No. : _____

N42-107
December-2014
B.A., Sem.-VI
CC-314 : Sanskrit
(स्वप्नवासवदत्तम् नाटक)

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 70

सूचना : (1) प्रश्नपत्रमां छपायेलो प्रश्नक्रमांक ज उत्तरवहीमां लखवो.

Instructions : Write the question number as printed in the question paper.

(2) जमएली बाजुना आंकडा गुण दशवि छे.

Figure to the right indicate full marks.

1. (A) ब्रह्मचारी प्रसंग अने तेनुं नाट्यगत महत्त्व समजावो. 7
Explain the Dramatic importance of ब्रह्मचारीप्रसंग.

अथवा/OR

वासवदत्तान्यास प्रसंग अने तेनुं नाट्यगत महत्त्व समजावो.

Explain the Dramatic importance of वासवदत्तान्यासप्रसंग.

(B) कौतुकमालागुंफन प्रसंग उपर विवेचनात्मक नोध लखो. 7
Write a critical note on कौतुकमालागुंफनप्रसंग.

अथवा/OR

नीचेनामांथी गमे ते अेक उपर नोध लखो :

Write a note on any **one** of the following :

(1) स्वप्नवासवदत्तम् शीर्षक समजावो.

Explain the title स्वप्नवासवदत्तम्

(2) प्रेमदवननुं दृश्य

Scene of प्रेमदवन

2. (A) स्वप्नदृश्य प्रसंग अने तेनुं नाट्यगत महत्त्व समजावो. 7
Explain the Dramatic importance of स्वप्नदृश्यप्रसंग.

अथवा/OR

उदयननुं पात्रालेखन करो.

Character Sketch of उदयन.

(B) 'स्वप्नवासवदत्तम्' ने आधारे भासनुं नाट्यकार तरीके मूल्यांकन करो.

7

On the basis of स्वप्नवासवदत्तम् evaluate Bhasa as a dramatist.

अथवा/OR

भासो हासः उपर नोध लओ.

Write a note on भासो हासः ।

3. (A) नीयेनामांथी कोठपश भे श्लोकोनो अनुवाद करो.

10

Translate any **two** of the following :

- (1) विस्त्रब्धं हरिणाश्चरन्त्यचकिता देशागतप्रत्यया
वृक्षाः पुष्पफलैः समृद्धविटपाः सर्वे दयारक्षिताः ।
भूपिष्टं कपिलानि गोकुलधनान्यक्षेत्रवत्यो दिशो
निःसंदिग्धमिदं तपोवनमयं धूमो हि बह्याश्रयः ॥
- (2) खगा वासोपेताः सलिलमवगाढो मुनिजनः
प्रदीप्तोऽग्निर्भाति प्रविचरति धूमो मुनिवनम् ।
परिभ्रष्टो दूरादू रविरपि संक्षिप्तकिरणो
रथं प्यावर्त्यासौ प्रविशति शनैरस्तशिखरम् ॥
- (3) कामेनोज्जयिनीं गते मयि तदा कामप्यवस्थां गते
दृष्ट्वा स्वैरभवन्तिराजतनयां पञ्चेषवः पातिताः ।
तैरद्यापि सशल्यमेव हृदयं भूयश्च विहृदा वयं
पञ्चेषुर्मदनो यदा कथमयं षष्ठः शरः पातितः ॥
- (4) शय्या नावनता तथास्तृतसमा न व्याकुलप्रच्छदा
न क्लिष्टं हि शिरोपधानममलं शीर्षाभिधातौषधेः ।
रोगे दृष्टिविलोभनं जनयितु शोभा न काचित् कृता
प्राणी प्राप्य रुजा पुनर्न शयनं शीघ्रं स्वयं मुञ्चति ॥

(B) नीयेनामांथी गमे ते भे ससन्दर्भ समजावो.

6

Explain with reference to the context any **two** of the following :

- (1) एवं अनिर्झातानि देवतान्यवधूयन्ते ।
- (2) दुःखं न्यासस्य रक्षणम् ।
- (3) आर्यपुत्रोऽपि नाम परकीयः संवृत्तः ।
- (4) किं विरचिकां स्मरसि ।

4. નીચેનામાંથી ગમે તે છ ના જવાબ ટૂંકમાં આપો.

12

Write short answers on any **six** of the following :

(1) ભાસના નાટકોની શોધ કોણે કરી ?

Who discovered Bhasa's dramas ?

(2) ઉદયન કયા શત્રુને જીતી લેવા ઉત્સાહ અને નિર્ધાર પ્રગટ કરે છે ?

To win which enemy Udayana decides to create joy ?

(3) પદ્માવતીનું માથું દુઃખે છે અને તેની શય્યા સમુદ્રગૃહમાં બીછાવી છે એવા સમાચાર કઈ દાસી દ્વારા અવંતિકાને મળે છે ?

Padmavati is having a headache & her bedsheet is spread in સમુદ્રગૃહ, which દાસી brings this news to અવંતિકા ?

(4) સ્વપ્નવાસવદત્તમ્ નાટકના કેટલા શીર્ષકો પ્રસિદ્ધ છે ?

How many titles of the drama સ્વપ્નવાસવદત્તમ્ are known ?

(5) વાસવદત્તાને પદ્માવતી કેમ આત્મીય લાગે છે ?

Why does Vasavdatta feel soullike with Padmavati ?

(6) ઉદયન માટે જ્યોતિષીની આગાહી કઈ હતી ?

What was the astrologer's future predictions about Udayana ?

(7) બ્રહ્મચારી ક્યાંથી આવતો હતો ?

Where did the બ્રહ્મચારી come from ?

(8) કૌતુકમાલામાં કઈ કઈ ઔષધિ ગૂંથવામાં આવે છે ?

Which medicinal plants were mixed in કૌતુકમાલા ?

5. (A) નીચેનામાંથી યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરી ખાલી જગ્યા પૂરો.

7

Fill in the blanks with choosing appropriate option of the following :

(1) ભાસના _____ નાટકો મળી આવે છે.

_____ Drama's of Bhasa are discovered.

(a) 8 (b) 13 (c) 5

(2) સ્વપ્નદૃશ્ય પ્રસંગ _____ અંકમાં વર્ણિત છે.

સ્વપ્નદૃશ્યપ્રસંગ is explained in _____ અડ્ક.

(a) 2 (b) 5 (c) 4

(3) દાસીના મતે ઉદયન _____ છે.

- (a) ધનુષબાણ વગરના કામદેવ
(b) કદરૂપા
(c) શિવ

In dasi's opinion udayan is _____.

- (a) Kamdev without arrow.
(b) Ugly
(c) Shiva

(4) સ્વપ્નવાસવદત્તમ્ નાટકનો મંગલશ્લોક _____ અલંકારમાં છે.

- (a) ઉપમા (b) શ્લેષ (c) મુદ્રા

The Mangal Shlok of the Drama સ્વપ્નવાસવદત્તમ્ is in _____ Alankar.

- (a) ઉપમા (b) શ્લેષ (c) મુદ્રા

(5) મહાપુરુષોના હૃદયો _____ બની જતા હોય છે.

- (a) સહેલાઈથી સ્વસ્થ (b) અસ્વસ્થ (c) પ્રેમાળ

Great men's heart become _____.

- (a) easily healthy (b) unhealthy (c) loving

(6) બીજા અંકનું દૃશ્ય _____ નામે ઓળખાય છે.

- (a) પ્રસ્તાવના (b) પ્રવેશક (c) વિષ્કંભક

The second અંક scene is known as _____.

- (a) પ્રસ્તાવના (b) પ્રવેશક (c) વિષ્કંભક

(7) પદ્માવતી _____ રાજાની બહેન છે.

- (a) દર્શક (b) અગ્નિમિત્ર (c) પ્રદ્યોત

Padmavati is _____ King's sister.

- (a) દર્શક (b) અગ્નિમિત્ર (c) પ્રદ્યોત

(B) જોડકાં જોડો :

7

Match the following :

A

B

(1) પદ્માવતી	(a) સપત્નીમર્દન
(2) યૌગન્ધરાયણ	(b) ભાસનાટકચક્ર
(3) કૌતુકમાલાગુંફન	(c) ઉજ્જયિની
(4) ટી ગણપતિશાસ્ત્રી	(d) મગધરાજકુમારી
(5) પ્રદ્યોત	(e) ઉજ્જયિની
(6) સમુદ્રગૃહ	(f) શય્યા
(7) પ્રમદવન	(g) શેફાલિકા